

ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 הָעֲנָנִים, אִז מִדָּרָךְ מֵאֶכָּז נֶאֱדָר אֵינְךָ עֹד שְׂרִיךְ 'לְעֹשׂוֹת' עֹד
 2 יְהוּדִי, הֵינְנו לְקִרְב עֹד יְהוּדִי לִיהוּדוֹת,] וְהָרִי הַמְּלֹאכָה דָּאֲהַבְת
 3 יִשְׂרָאֵל קְשׁוּרָה גַם עִם הַמְּלֹאכָה דְעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, כְּמִוִּבְן
 4 מִפְתָּגִם רַבְּנוּ הַזֶּקֶן⁶⁶, כִּמְעַנָּה לְשֹׂאֵלָה אִיזוּ מִשְׁתֵּי הָאֲהַבּוֹת, אֲהַבְת ה'
 5 וְאֲהַבְת יִשְׂרָאֵל, עֲדִיפָה שְׂאֲהַבְת
 6 יִשְׂרָאֵל, וְאֲהַבְת לְרַעַךְ
 7 כְּמוֹךְ⁶⁷, הִיא הַפְּלִי לְאֲהַבְת
 8 ה', וְאֲהַבְת אֶת הַרְי' אֶלְקִיךָ⁶⁸
 9 הַרִי שֶׁאֲהַבְת יִשְׂרָאֵל וְאֲהַבְת ה', הַתּוֹכֵן
 10 הַפְּנִימִי שֶׁל הַתְּפִילָּה, קְשׁוּרוֹת זֹו כּוּן,
 11 (וְכִב' הַפְּרוּשִׁים שְׂבֻזָּה, כְּבִיאֹר
 12 הַלְשׁוֹן "וְאֲהַבְת", לְשׁוֹן צִיּוּי חוּבָה
 13 עַלִּיךְ לְהֹאֵב וּלְשׁוֹן הַבְּטָחָה⁶⁹
 14 כּוּדֹאִי תִגִּיעַ לִידֵי אֲהַבָּה), שְׂזָהוּ
 15 אֲהַבְת ה' עֲנִינָה הַפְּנִימִי שֶׁל
 16 עִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, כְּמֵאֲמַר⁷⁰
 17 הַזֶּהרָה לִית פּוֹלְחָנָא כְּפּוֹלְחָנָא
 18 דְרַחֲמֵימוֹתָא אִין פּוֹלְחֵן (עִבּוּדָה)
 19 כְּפּוֹלְחֵן הָאֲהַבְתָּ.
 20 וְזָהוּ עֲנִינָה מִצְוֹת חֻלָּה שְׂנֵצְטוּ
 21 יִשְׂרָאֵל בְּכִנְיָתָם לְאֶרֶץ, וּלְפִי
 22 הַמְּבֹאֵר לְעִיל מוֹכֵן גַּם הַקְּשֵׁר הַמִּיּוּחַד

1 בְּרוּחַנִיּוֹת הָעֲנָנִים, אִז מִדָּרָךְ מֵאֶכָּז נֶאֱדָר א
 2 [אִינְךָ⁶⁵], וְהָרִי הַמְּלֹאכָה דָּאֲהַבְת קְשׁוּרָה
 3 גַם עִם הַמְּלֹאכָה דְעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה, כְּמִוִּבְן
 4 מִפְתָּגִם רַבְּנוּ הַזֶּקֶן⁶⁶, שְׂאֲהַבְת יִשְׂרָאֵל, וְאֲהַבְת
 5 לְרַעַךְ כְּמוֹךְ⁶⁷, הִיא הַפְּלִי לְאֲהַבְת ה', וְאֲהַבְת אֶת
 6 הַרְי' אֶלְקִיךָ⁶⁸ (וְכִב' הַפְּרוּשִׁים שְׂבֻזָּה, לְשׁוֹן צִיּוּי
 7 וּלְשׁוֹן הַבְּטָחָה⁶⁹), שְׂזָהוּ עֲנִינָה שֶׁל עִבּוּדַת
 8 הַתְּפִלָּה, כְּמֵאֲמַר⁷⁰ לִית פּוֹלְחָנָא כְּפּוֹלְחָנָא
 9 דְרַחֲמֵימוֹתָא. וְזָהוּ עֲנִינָה מִצְוֹת חֻלָּה שְׂנֵצְטוּ יִשְׂרָאֵל בְּכִנְיָתָם לְאֶרֶץ, שְׂעַל-יְדֵי-
 10 זָה מִתְּקַנִּים הַקְּלָקוּל שְׂנֵצְעָה עַל-יְדֵי חֻטָּא עַץ-הַדַּעַת בְּחֻלָּתוֹ שֶׁל עוֹלָם,
 11 וּמִחֲזִירִים אֶת הָעוֹלָם לְמַעְמַד וּמַצָּב כְּפִי שְׂהָיָה קוֹדֵם חֻטָּא. וְזָהוּ גַם הַהֲקָנָה
 12 לְכִנְיָתָה לְאֶרֶץ - וּבְלִשׁוֹן רַש"י עַל הַפְּסוּקִים⁷¹ כִּי תִבְאוּ אֶל אֶרֶץ מוֹשְׁבֵיכֶם גו',
 13 בִּישָׂר לָהֶם שְׂיִכְנְסוּ לְאֶרֶץ - עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, שְׂיִבֵּא וַיִּגְאֲלֵנוּ וַיּוֹלִיכֵנוּ
 14 קוֹמְמֵיּוֹת לְאֶרֶצְנוּ, בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ.

65) ראה ספר השיחות תרצ"א ע' 262. וש"נ. 66) ראה ספר השיחות תרפ"ט ע' 56. אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ב ע' קלד ואילך. ח"ג ע' תכו. ד"ה בראשית תרצ"א (סה"מ תרצ"א ע' צג ואילך). 67) קדושים יט, יח. 68) ואתחנן ו, ד. 69) תו"א תשא פו, ג-ד. 70) ראה זוהר ח"ב נה, ב. ח"ג רסז, א. לקו"ת פירשתנו מב, ג. 71) פירשתנו טו, ב.

המשך ביאור למסכת נדרים ליום שני עמ' א

1 שעברה בבל יחל למפרע במה שנהנתה משלו לפני הפסח, ואף
 2 שמה שאמר 'שאת נהנית לי' הוא עיקר האיסור, ו'אם תלכי לבית
 3 אביך עד החג' הוא רק תנאי, הרי שאדם נזהר אף בתנאי, ואם כן
 4 קשה מכאן על רב יהודה הסובר שהתולה נדרו בתנאי אסור לו
 5 לעבור על הנדר שמה אחר כך לא יזהר בתנאי ומשום שאדם אינו
 6 נזהר בקיום התנאי, אלא נזהר רק מלעבור על עיקר האיסור,
 7 ונמצא שעבר למפרע על הנדר.
 8 מתרצת הנמרא, אָמַר רַבִּי אֶבְיָה, כִּךְ הוּא פִירוּשָׁה שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה, אִם
 9 הִלְכָה לְפָנֵי חַג הַפֶּסַח לְבֵית אֲבִיהָ, הַדִּין שֶׁהִיא אֲסוּרָה בְּאִיסוּר גְּמוּר
 10 מִן הַתּוֹרָה לִיהֲנֹת מִשְׁלוֹ עַד חַג הַפֶּסַח, וְאִם עִבְרָה וְנִהְנְתָה מִשְׁלוֹ
 11 עַד חַג הַפֶּסַח, לֹזְקָה מִשׁוּם 'לֹא יִחַל', שֶׁהִרִי עִבְרָה עַל הַנְּדָר, אֲבָל
 12 כֹּל עוֹד שֶׁלֹּא הִלְכָה לְבֵית אֲבִיהָ, אִינָה אֲלֵא אֲסוּרָה פְּעֻלְמָא -
 13 אֲסוּרָה מִדְּרַבְּנֵן לִיהֲנֹת מִשְׁלוֹ, שְׁחוּשִׁים שִׁמָּא תִלְךְ לְבֵית אֲבִיהָ,
 14 וְנִמְצָא שֶׁנִּסְרָה לְמִפְרַע, אֲבָל אִינָה לֹזְקָה אִם נִהְנְתָה.
 15 הַגְּמָרָא מְקַשָּׁה מִהַמְּשֻׁךְ מִשְׁנָה זֹו עַל רַב יְהוּדָה: אִימָא סִיפָא שֶׁל

16 אותה משנה, אם הלכה לבית אביה אחר חג הפסח, עברה בכל יחל
 17 דְּבָרָה, כִּיּוֹן שֶׁעַל יְדֵי הִלְכָתָה לְבֵית אֲבִיהָ הַתְּקִיִּים הַתְּנָאִי וְחַל הַנְּדָר,
 18 וְנִמְצָא שֶׁעִבְרָה לְמִפְרַע עַל הַנְּדָר בְּמָה שֶׁנִּהְנְתָה מִמֶּנּוּ קוֹדֵם חַג
 19 הַפֶּסַח. וְאִי דִּלָּא אִיתְהֵינֵי לְפָנֵי הַפֶּסַח - וְאִם מְדוּבָר בְּמִשְׁנָה שֶׁהִיא
 20 לֹא נִהְנְתָה מִהַבְּעַל קוֹדֵם חַג הַפֶּסַח, קִשָּׁה, מִי אִיכָּא כֹּל יִחַל - וְכִי
 21 כִּשְׁלֹא נִהְנְתָה מִשְׁלוֹ הִיא עוֹבֵרַת בְּאִיסוּר בֵּל יִחַל, הַרִי אָף שֶׁהִלְכָה
 22 לְבֵית אֲבִיהָ וְחַל הַנְּדָר לְמִפְרַע, הַרִי לֹא עִבְרָה עַל הַנְּדָר, אֲלֵא
 23 פְּשִׁיטָא שֶׁהַמְּשֻׁנָּה מְדַבֵּרַת בְּאוֹפֵן דְּאִיתְהֵינֵי - שֶׁנִּהְנְתָה מִשְׁלֵךְ בַּעֲלָה
 24 קוֹדֵם הַפֶּסַח, וּבְאוֹפֵן כּוּזָה שִׁיךְ לֹמַר שֶׁהִיא בְּאִיסוּר 'בֵּל יִחַל', מִפְּנֵי
 25 שְׁבוּחָה שֶׁהִלְכָה לְבֵית אֲבִיהָ מִתְּבַרֵּר שֶׁחַל הַנְּדָר וְעִבְרָה בְּבֵל יִחַל
 26 לְמִפְרַע. וְאִם כֵּן קִשָּׁה, אֲלֵמָא - רֹואִים מִמִּשְׁנָה זֹו שְׁמִיתְהֵינֵי -
 27 שְׁמוּתָר לִיהֲנֹת כֹּל עוֹד לֹא הַתְּקִיִּים הַתְּנָאִי, וְאִין אֲנוּ חוּשִׁים
 28 שְׁמָא אַחֲרֵי שִׁיחֵנוּ לֹא יִזְהָרוּ בְּתַנְיָא, וְנִמְצָאוּ עוֹבְרִים לְמִפְרַע בִּלְא
 29 יִחַל,